

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11Csp/35/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116217542
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2018:2116217542.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci sporu žalobcu: POHOTOVOŠŤ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zastúpený: JUDr. Barbora Korenecová, advokát, Slnecná 765/3, Malinovo, proti žalovanému: K. S., nar. XX.XX.XXXX, V. XXXX/X, V., zastúpený: JUDr. Alexander Floriš, advokát, Paulínska 24, Trnava, o zaplatenie sumy 1.380,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žaloba sa **z a m i e t a**.

II. Žalobca je **p o v i n n ý** nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100% trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 27.07.2016, doručenou súdu dňa 01.08.2016, domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 1.380,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.380,- eur od 06.11.2011 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania.

2. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX žalobca, ako veriteľ, poskytol žalovanému, ako dlžníkovi, úver vo výške 700,00 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s príslušným poplatkom vo výške 680,00 eur, t.j. spolu vo výške 1.380,00 eur za podmienok dohodnutých v Zmluve o úvere, a to v 12-tich mesačných splátkach po 115,00 eur, počnúc dňom 22.06.2011. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere, sa žalobca a žalovaný dohodli, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny poplatku zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Žalobca zaslal žalovanému viacpočetné upozornenia na omeškanie so zaplatením splátok. Na uvedené upozornenia žalovaný nereagoval. Vzhľadom na to, že žalovaný neplnil riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, čím porušil dojednania predmetnej Zmluvy o úvere a stratil výhodu splátok a dňa 06.11.2011 sa dlh stal splatným. Žalobca podal dňa 31.12.2011 trestné oznámenie na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Trnava vo veci podozrenia zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, nakoľko mal žalobca podozrenie, že žalovaný uzatvoril zmluvu o úvere v úmysle úver vôbec nesplácať. Uvedenému podozreniu nasvedčovala aj skutočnosť, že odo dňa uzatvorenia zmluvy o úvere ku dňu podania trestného oznámenia žalovaný nepoukázal v prospech predmetnej zmluvy o úvere žiadnu splátku, a to aj napriek skutočnosti, že mal finančné prostriedky, čo vyplýva z údajov uvedených v žiadosti o úver v časti „Mesačné príjmy a výdavky“. Žalobca má teda za to, že žalovaný už v čase uzatvárania zmluvy o úvere vedel, že nebude uver splácať, čím uviedol žalobcu do omylu a spôsobil mu tým škodu. Okresný súd Trnava rozsudkom č.k. 5T 70/2012 zo dňa 12.03.2013 uznal žalovaného vinným zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona a podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázal žalobcu ako poškodeného so svojim nárokom na náhradu spôsobenej škody na občianske súdne konanie. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 12.03.2013 a vykonateľnosť dňa 12.03.2013. Žalovaný

žalobcovi neuhradil žiadnu platbu. Ako dôkazy žalobca predložil výpis z Obchodného registra žalobcu, rozsudok OS Trnava sp.zn. 5T/70/2012 zo dňa 12.03.2013, Zmluvu o úvere č. 207200220 zo dňa 16.05.2011, Všeobecné podmienky poskytnutia úveru.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe vzniesol námietku premlčania predmetnej pohľadávky žalobcu. Ďalej uviedol, že bez ohľadu na to, považuje zmluvu o úvere za neplatnú, nakoľko je v rozpore s ustanoveniami Občianskeho zákonníka resp. zákona č. 129/2010 Z.z.. Žalovaný nemal možnosť ovplyvniť obsah jednotlivých „formulárových“ podmienok Zmluvy o úvere, hoci sa mal možnosť s nimi pred jej podpisom sa oboznámiť.

4. V replike žalobca uviedol, že žalovanému bol poskytnutý úver na účel podnikania. Žalovaný v zmluve uviedol a aj osobitne podpísal vyhlásenie, že poskytované peňažné prostriedky budú využité na tento účel. Žalovaný uzatvoril zmluvu ako dlžník pod obchodným menom, ako fyzická osoba - podnikateľ označený identifikačným číslom, pričom pri uzatváraní zmluvy o úvere konal v rámci predmetu svojho podnikania a finančné prostriedky boli poskytnuté na účel podnikania. Podľa žalobcu je možné posudzovať vzťah ako obchodnoprávny a nie ako spotrebiteľský, nakoľko ide o zmluvný záväzok medzi dvomi podnikateľskými subjektmi. Žalobca si zároveň dovoľuje poznamenať, že žalovaný ukončil podnikateľskú činnosť vo všetkých predmetoch podnikania uvedených na dokladoch o živnostenskom oprávnení ku dňu 10.11.2011. Žalobca v danom prípade pri poskytnutí úveru vychádzal z vyhlásení žalovaného, že ide o úver poskytnutý na výkon podnikania. Povinný toto svoje vyhlásenie potvrdil svojím osobitným podpisom v zmluve. Z uvedeného dôvodu nemožno predmetnú zmluvu posudzovať ako zmluvu spotrebiteľskú. Ďalej žalobca uviedol, že s uplatnenou námietkou premlčania nesúhlasí. Ďalej uviedol, že pri trestnom čine úverového podvodu nie je škodou len suma rovnajúca sa výške poskytnutého úveru, ale aj odplata za poskytnutie úveru a ďalšie záväzky, ktoré mu vznikli v dôsledku omeškania dlžníka, ktoré žalobca ako poškodený vzhľadom na okolnosti (dojednaný úrok, zákonný úrok z omeškania, zmluvná pokuta) mal nárok alebo ktoré mohol odôvodnene dosiahnuť. Žalobca má ďalej za to, že v trestnom konaní ako aj v civilnom konaní dostatočne preukázal, že v prípade absencie konania žalovaného (ak by neuviedol žalobcu do omylu v otázke splnenia úverových podmienok) nedošlo by k uzavretiu zmluvy, ani k poskytnutiu úveru a ani k vzniku škody v majetkovej sfére žalobcu. Peňažné prostriedky, ktoré žalobca poskytol žalovanému titulom zmluvy, by žalobca (poškodený) vzhľadom na okolnosti a svoje pomery mohol poskytnúť inému subjektu (klientovi), ktorý by svoje záväzky plnil riadne a včas, t.j. žalobca mohol odôvodnene dosiahnuť zisk. Žalobca ďalej uviedol, že niet pochýb o tom, že konanie žalovaného malo charakter úmyslu. Žalobca má za to, že v danom prípade je na plynutie premlčacej doby nevyhnutné aplikovať ust. § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Plynutie objektívnej premlčacej doby nezávisí od žiadnej subjektívnej vedomosti žalobcu a jej začiatok sa viaže na objektívne stanovenú skutočnosť vzniku škody. Z uvedeného je zrejmé, že začiatok plynutia subjektívnej a objektívnej premlčacej doby je navzájom nezávislý. Premlčanie práva na náhradu škody však aj napriek špecifickému charakteru úpravy treba posudzovať v súvislosti so všeobecnými ustanoveniami upravujúcimi právny režim premlčania. Do úvahy prichádza aplikácia ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka v prípade, ak bolo právo na náhradu škody priznané právoplatným rozhodnutím súdu, prípadne v prípade, ak povinný uzná svoju povinnosť nahradiť škodu. V týchto prípadoch sa neuplatnia kombinované premlčacie doby, ale desaťročná premlčacia doba so začiatkom plynutia ustanoveným v ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ďalej žalobca uviedol, že aj keď by sa uvedený záväzkovo-právny vzťah zo zmluvy posudzoval ako spotrebiteľský, v danom prípade, keďže sa žalovaný dopustil prečinu úverového podvodu, má žalobca za to, že mu súd nemôže poskytnúť ochranu spotrebiteľa, nakoľko by došlo k zneužitiu práva v prospech žalovaného a k neprimeranej ochrane žalovaného. Úmyslom zákonodarcu v ust. § 110 ods. 2 Občianskeho zákonníka bolo nepochybne, aby škodca, ktorý úmyselne spôsobil škodu, túto škodu aj nahradil s možnosťou poškodeného domáhať sa tejto náhrady v dlhšom časovom intervale. Uvedené možno chápať aj ako sankciu za úmyselné konanie škodcu. Konanie žalobcu, ktorým sa domáha náhrady škody, je napokon v úplnom súlade s právnym poriadkom, pretože v danom prípade nejde o tzv. šikanóznny výkon práva, výkon práva bez právneho dôvodu alebo v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca považuje za nevyhnutné na stanovenie premlčacej doby aplikovať ust. § 110 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V opačnom prípade (v prípade aplikácie ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka), by tento postup bol v rozpore s vyššie uvedeným princípom ochrany nedotknuteľnosti vlastníctva. Žalobca má za to, že úmyselné konanie žalovaného (naplnenie skutkovej podstaty úverového podvodu) a jeho následné konanie, ignorovanie výziev žalobcu na uhradenie dlžnej sumy a narastanie úrokov z omeškania malo za následok zvyšovanie škody spôsobenej žalobcovi, preto sa nemožno ustáliť na tvrdení, že žalobca sa z rozhodnutia v trestnom konaní dozvedel výšku

spôsobenej škody, ktorá je jedným z predpokladov plynutia subjektívnej premlčacej doby. Začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby je viazaný na „udalosť, z ktorej škoda vznikla“. Udalosť, z ktorej škoda vznikla, nemožno stotožňovať iba s protiprávnym úkonom či udalosťou vyvolávajúcou škodu, lebo tak by mohla objektívna premlčacia doba začať plynúť skôr, než ku škode na majetku vôbec došlo, príp. škoda by mohla vzniknúť až po uplynutí objektívnej premlčacej doby alebo by nemusela vzniknúť vôbec. Žalobca ďalej uviedol, že sa v predmetnom konaní nedomáha zaplataenia dlžnej sumy, ale náhrady škody, pričom plynutie premlčacej doby je upravené odlišne (najmä začiatok plynutia premlčacej doby).

5. V duplike žalovaný uviedol, že napriek tvrdeniu žalobcu z ničoho nevyplýva, že by žalovaný pri uzatváraní a plnení zmluvy o úvere konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Predmetný vzťah je preto možné považovať za zmluvný vzťah medzi dodávateľom a spotrebiteľom, t.j. spotrebiteľský vzťah v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka. Nebolo preukázané, že by pri uzatváraní zmluvy konal žalovaný v rámci predmetu svojej obchodnej, resp. podnikateľskej činnosti. Vychádzajúc z rozhodovacej praxe sudov v obdobných právnych veciach, napriek tomu, že zmluva o úvere obsahuje označenie žalovaného aj ako podnikateľa s vyznačením, že ide o úver na výkon podnikania, nemožno túto skutočnosť považovať za relevantnú pre určenie, že sa nejedná o spotrebiteľský úver, nakoľko primárne je žalovaný označený ako fyzická osoba - nepodnikateľ, pričom v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší (ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Žalovaný spochybňuje aj samotnú aktívnu legitimáciu žalobcu. Z písomnej výzvy spoločnosti CD Consulting s.r.o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, zo dňa 07.04.2017 doručenej žalovanému, vypláva, že dňa 11.12.2015 (t.j. pred podaním žaloby) došlo k postúpeniu pohľadávky vyplývajúcej zo Zmluvy o úvere zo žalobcu na spoločnosť CD Consulting s.r.o., ktorá predmetná pohľadávku v súčasnosti vymáha. Žalovaný ako dôkaz predložil Výzvu na úhradu zo dňa 07.04.2017.

6. Podľa § 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

7. Podľa § 297 CSP, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie vyššie citovanými listinnými dôkazmi predloženými žalobcom a žalovaným, keď pojednával v neprítomnosti žalobcu a právneho zástupcu žalobcu, ktorí svoju neprítomnosť ospravedlnili, pričom súhlasili s rozhodnutím v ich neprítomnosti, a zistil nasledovný skutkový stav:

9. Žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa XX.XX.XXXX Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi úver v sume 700,- eur. Žalovaný sa zaviazal splácať úver v 12-tich mesačných splátkach vo výške 115,- eur, pričom sa zaviazal zaplatiť veriteľovi sumu úveru zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 680,- eur, t.j. celkom čiastku 1.380,- eur. Z rozsudku Okresného súdu Trnava sp.zn. 5T/70/2012 zo dňa 12.03.2013 vyplýva, že žalovaný bol uznaný za vinného, že dňa XX.XX.XXXX uzatvoril so spoločnosťou žalobcu úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 700,- eur, pričom pri uzatváraní zmluvy uviedol, že je živnostník s príjmom vo výške 700,- eur, avšak v čase uzatvorenia zmluvy jeho príjem uvedenú výšku nedosahoval, následne neuhradil ani jednu splátku, čím poškodenej spoločnosti žalobcu spôsobil škodu vo výške 700,- eur, za čo bol odsúdený za prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona. Žalobca ako poškodený bol so svojim nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 12.03.2013, pričom z pečiatky na rozsudku vyplýva, že žalobcovi bol rozsudok doručený dňa 15.03.2013.

10. Podľa § 193 CSP, súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím

príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

11. Podľa § 222 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon (ďalej len „TZ“), kto vyláka od iného úver alebo zabezpečenie úveru tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí malú škodu, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

12. Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

13. Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

14. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „OBZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Podľa § 499 OBZ, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

16. Podľa § 52 ods. 1 až 4 OZ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (1) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. (2) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (3) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. (4)

17. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. (1) V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. (2)

18. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“) (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

19. Podľa § 2 písm. d) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

20. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

21. Podľa § 420 ods. 1 OZ, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

22. Podľa § 442 ods. 1 OZ, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

23. Podľa § 442 ods. 3 OZ, škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

24. Podľa § 100 ods. 1 a 2 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. (1) Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka. (2)

25. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

26. Podľa § 106 ods. 1 a 2 OZ, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. (1) Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví. (2)

27. Podľa § 524 ods. 1 a 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. (1) S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. (2)

28. Z vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba je v celom rozsahu nedôvodná.

29. Medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola uzavretá zmluva o úvere, ktorou žalobca poskytol žalovanému úver. Pri uzatváraní zmluvy žalovaný uviedol nepravdivý údaj o svojom príjme a dohodnuté splátky nezaplatil, za čo bol odsúdený za prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona a žalobca bol odkázaný so svojim nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Podľa § 193 CSP je súd viazaný rozhodnutím príslušného orgánu o tom, že bol spáchaný trestný čin a o tom, kto ho spáchal, preto je súd v tomto konaní viazaný rozsudkom trestného súdu o zodpovednosti žalovaného za škodu, ktorá vznikla na majetku žalobcu.

30. Podľa § 442 ods. 1 OZ sa uhrádza skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušíly zisk). Škodou sa rozumie ujma v majetkovej sfére poškodeného, ktorá je objektívne vyjadriteľná peniazmi, a je teda napravitelná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí, ak nedochádza k naturálnej reštitúcii. Skutočnou škodou sa rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetku poškodeného a reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré bolo nutné vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do predchádzajúceho stavu. To, čo poškodenému ušlo (ušíly zisk), je ujmom spočívajúcou v tom, že u poškodeného nedôjde v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, aj keď sa to dalo očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí.

31. V prejednávanej veci boli splnené zákonné predpoklady zodpovednosti za škodu, ktorými sú: 1. existencia protiprávneho úkonu, 2. vznik škody ako majetkovej ujmy, 3. existencia príčinnej súvislosti medzi protiprávnym úkonom škodcu a vzniknutou škodou, 4. zavinenie toho, kto škodu svojim protiprávnym úkonom spôsobil. Porušenie právnej povinnosti (existencia protiprávneho úkonu) spočíva v existencii takého úkonu, ktorý je v rozpore s objektívnym právom. U žalovaného je porušením právnej povinnosti konanie, ktorým vylákal od iného úver tým, že ho uviedol do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru, a tak mu spôsobil malú škodu. Skutočná škoda žalobcovi vznikla tým, že žalovanému poskytol finančné plnenie zo zmluvy v sume 700,- eur. Medzi protiprávnym úkonom škodcu a vzniknutou škodou je príčinná súvislosť, pretože žalovanému bolo poskytnuté finančné plnenie zo strany žalobcu v dôsledku podvodného konania žalovaného. Zavinenie bolo preukázané žalovanému už v trestnom konaní, a síce v podobe úmyslu.

32. Žalovaný v konaní vzniesol námietku nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu s odôvodnením, že predmetná pohľadávka bola postúpená na spoločnosť CD Consulting s.r.o., pričom predložil Výzvu na úhradu zo dňa 07.04.2017. Z uvedenej výzvy vyplýva, že spoločnosť CD Consulting s.r.o. upozorňuje žalovaného na neuhradený dlh zo Zmluvy o úvere 207200220, ktorý veriteľ (spoločnosť žalobcu) postúpil na spoločnosť CD Consulting s.r.o. dňa 11.12.2015. Na uvedené skutkové tvrdenie žalovaného žalobca žiadnym spôsobom nereagoval, skutkové tvrdenie nepoprel, listinný dôkaz nespochybnil.

33. Vecná legitímácia vyjadruje postavenie strán sporu v hmotnoprávnom vzťahu, ktoré v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu v konaní. Vecná legitímácia je teda stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého je strana sporu subjektom práva či povinnosti, ktorá je predmetom konania, pričom nedostatok vecnej legitímácie je dôvodom na zamietnutie žaloby. Aktívnu vecnou legitímáciou sa pritom rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Vecná legitímácia sa na začiatku sporu tvrdí, pričom súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žaluje práve tá osoba, ktorá je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia. Ak uvedené žalobca v konaní nepreukáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu bez ohľadu na prípadné zistenie, že nositeľom aktívnej vecnej legitímácie je iný subjekt (por. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6 Cdo 214/2011 zo dňa 18.01.2012).

34. V konaní bolo preukázané, že žalobca ako postupca pohľadávku, ktorá je predmetom konania, ešte pred podaním žaloby postúpil spoločnosti CD Consulting s.r.o., čím stratil pohľadávku s celým príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými, a nie je už ďalej oprávnený pohľadávku vymáhať a prijímať od dlžníka plnenie. Z uvedeného vyplýva, že žalobca nie je v konaní aktívne vecne legitímovaný, nemôže sa domáhať od žalovaného požadovaného plnenia, a preto súd žalobu ako nedôvodnú vo výroku I. rozsudku zamietol.

35. Súd však dospel k záveru, že i keby žalobu podal aktívne vecne legitímovaný subjekt, bolo by potrebné ju zamietnuť pre uplatnenie práva až po uplynutí premĺčacej doby, keď zo strany žalovaného bola účinne vznesená námietka premĺčania.

36. Premĺčanie je kvalifikované uplynutie času, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo vykonané. Premĺčaním právo nezaniká, iba sa oslabuje a trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu. Účelom premĺčania je tak jednak stimulovať subjekty k včasnemu vykonaniu subjektívnych občianskych práv, jednak zamedziť tomu, aby dlžníci neboli ohľadom svojich povinností vystavení po časovo neurčitú dobu donucujúcemu zákroku zo strany súdov.

37. V konaní ide o právo na náhradu škody, ktoré sa podľa premĺčuje v 2-ročnej subjektívnej premĺčacej dobe, ktorá začína plynúť odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá (§ 106 ods. 1 OZ) a najneskoršie v 10-ročnej objektívnej premĺčacej dobe, ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla (§ 106 ods. 2 OZ). Tieto dve premĺčacie doby začínajú plynúť, plynú a končia sa nezávisle od seba. Ich vzájomný vzťah je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premĺčí, a to aj napriek tomu, že poškodenému ešte plynie druhá premĺčacia doba. Subjektívna premĺčacia doba (dvojročná) plynie iba v rámci objektívnej premĺčacej doby, ktorú nemôže presiahnuť. Pri posudzovaní otázky, kedy sa poškodený dozvedel o škode, treba vychádzať z preukázanej skutočnej vedomosti poškodeného o vzniknutej škode, teda kedy nadobudol vedomosť o rozsahu majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, a to aspoň v približnej sume s možnosťou jej dodatočného spresnenia, t.j. ktorú bolo možné natoľko objektívne vyčíslieť v peniazoch, aby poškodený svoj nárok na náhradu škody mohol uplatniť aj na súde. Nie je preto možné súhlasiť so žalobcom, že z dôvodu zvyšovania škody spôsobenej žalobcovi neplatí, že sa žalobca z rozhodnutia v trestnom konaní dozvedel výšku spôsobenej škody, pretože pre uplatnenie žaloby na súde žalobcovi postačovala vedomosť o škode, ktorej vznik bol konštatovaný v trestnom rozsudku. Znalosť poškodeného o osobe škodcu sa viaže k okamihu, kedy poškodený získal informáciu, na základe ktorej si môže urobiť úsudok, ktorá konkrétna osoba je za škodu zodpovedná (R 38/75). O tom, že žalobcovi vznikla tvrdená škoda, sa žalobca dozvedel najneskôr dňa 15.03.2013, kedy mu bol doručený trestný rozsudok, čo vyplýva z pečiatky na rozsudku. V deň doručenia rozsudku teda žalobca ako poškodený v trestnom konaní bezpochyby získal vedomosť o osobe škodcu a približnom rozsahu škody. Od 16.03.2013 teda začala plynúť dvojročná premĺčacia doba, ktorá uplynula dňa 16.03.2015. Keďže žaloba bola na súde podaná až dňa 01.08.2016, t.j. po uplynutí subjektívnej premĺčacej doby podľa § 106 ods. 1 OZ, a zároveň žalovaný dôvodne vznesol námietku premĺčania nároku žalobcu na náhradu škody, súd žalobu žalobcu v celom rozsahu vo výroku I. rozsudku zamietol, keďže premĺčané právo už nemožno v súdnom konaní priznať. Je pritom bez významu, že objektívna premĺčacia doba v čase podania žaloby neuplynula, nakoľko vzájomný vzťah týchto premĺčacích dôb je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premĺčí, a to aj napriek tomu, že poškodenému ešte plynie druhá premĺčacia doba. Zároveň nie je možné uznať ani argumentáciu žalobcu, že do úvahy prichádza aplikácia § 110 ods. 1 OZ,

nakoľko konkrétne právo na náhradu škody nebolo žalobcovi doposiaľ priznané žiadnym právoplatným rozhodnutím súdu, keď o tomto nároku sa rozhoduje v tu prebiehajúcom civilnom sporovom konaní, na ktoré bol žalobca odkázaný v trestnom konaní.

38. Pokiaľ sa týka právneho hodnotenia podľa Občianskeho zákonníka a jeho uprednostnenia pred ustanovením Obchodným zákonníkom, v prejednávanej veci sa jedná o spotrebiteľský vzťah, preto aj nároky sa posudzujú ako pri občiansko-právnych vzťahoch. Niet pochybností o tom, že žalobca je dodávateľom, ktorý pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a zmluva ním bola vopred pripravená. V konaní bolo medzi stranami sporným, či žalovaný pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu podnikania a či finančné prostriedky mu boli poskytnuté za účelom podnikania.

39. Z formy a obsahu zmluvy je zrejmé, že ide o tzv. formulárovú zmluvu, ktorej predtlač bola pripravená žalobcom, ktorý následne dopisoval do uvedenej predtlače konkrétne údaje týkajúce sa žalovaného, pričom žalovaný obsah tejto zmluvy žiadnym podstatným spôsobom nemohol ovplyvniť. Navyše, ten istý formulár sa používal na uzatvorenie zmluvy s fyzickou osobou podnikateľom, pričom v časti zmluvy slúžiacej na identifikáciu dlžníka nebolo zreteľne odlišené, ktoré údaje má vyplňovať dlžník uzatvárajúci zmluvu ako fyzická osoba, a ktoré má vyplňať dlžník uzatvárajúci zmluvu ako fyzická osoba podnikateľ, resp. že dlžník fyzická osoba nemá vyplňať políčka zmluvy určené pre dlžníka podnikateľa a dlžník podnikateľ nemá vyplňať políčka určené len pre fyzické osoby. Pokiaľ ide o identifikáciu dlžníka zo zmluvy o úvere, v úverovej zmluve boli vyplnené tak údaje identifikujúce ho ako fyzickú osobu, teda jeho meno, priezvisko, trvalé bydlisko, rodné číslo a číslo občianskeho preukazu, ako aj údaje identifikujúce ho ako fyzickú osobu podnikateľa, teda jeho obchodné meno, IČO, miesto podnikania a údaj o príslušnom živnostenskom registri. Predtlač formulára vopred pripraveného žalobcom žalovaný žiadnym spôsobom nemohol ovplyvniť. S poukazom na uvedené dospel súd k záveru, že zmluva o úvere má povahu spotrebiteľského úveru, na ktorú sa vzťahuje režim zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a subsidiárne aj všeobecná úprava v ustanoveniach Občianskeho zákonníka. Základnou črtou štandardných spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny pred ich uzavretím. Zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou zmluvy boli tiež Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré žalovaný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli pripravené už vopred a pre veľký počet spotrebiteľov.

40. Zároveň súd poukazuje na to, že v zmluve bol žalovaný označený okrem údajov charakterizujúcich ho ako podnikateľa aj rodným číslom. Preto nemožno bez preukázania účelu uzavretia zmluvy prijať záver, že právny vzťah medzi stranami sporu vyplývajúci z predmetnej zmluvy je právnym vzťahom nespotebiteľským. Ak totiž existuje čo i len pochybnosť o obsahu zmluvy, je potrebné vykladať ju takým spôsobom, ktorý zabezpečí na jej obsah aplikáciu ustanovení spotrebiteľského práva (§ 54 ods. 2 OZ). Navyše, v konaní ani nebol preukázaný účel poskytnutých peňažných prostriedkov na výkon podnikania. Dôkazné bremeno preukázania toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania úverového dlžníka vo všeobecnosti zaťažuje toho, kto tvrdí takúto výnimku, ktorá má za následok potrebu kvalifikácie úveru za tzv. iný, t.j. nespotebiteľský úver (ktorý sa riadi výlučne úpravou v zmluve a Obchodnom zákonníku), teda veriteľa. Preukázaním tejto skutočnosti pritom nemôže byť len všeobecný údaj o uzavretí zmluvy o úvere na výkon podnikania, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aké je podnikanie dlžníka a aký konkrétny súvis s takýmto podnikaním vôbec uzavretie príslušnej zmluvy malo. Žalobca dôkazné bremeno preukázania nespotebiteľského charakteru právneho vzťahu neunesol, preto bolo potrebné vzťah považovať za spotrebiteľský a aplikovať úpravu premlčania podľa ustanovení Občianskeho zákonníka (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn. 7Co/12/2015 zo dňa 09.04.2015, uznesenie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 6CoE/11/2017 zo dňa 23.02.2017).

41. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov potom súd žalobu v celom rozsahu vo výroku I. rozsudku zamietol. Nakoľko žalobca nemá právo na plnenie istiny, nemohol sa žalovaný ani dostať do omeškania s týmto plnením, a teda žalobca nemá právo ani na uplatnené úroky z omeškania, a preto súd zamietol žalobu aj v časti príslušenstva. Podporne súd poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 11Co/10/2017 zo dňa 21.02.2017, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 12Co/23/2017 zo dňa 05.04.2017. Súd nevykonal dôkaz navrhnutý žalovaným, a síce jeho výsluch, nakoľko ho považoval za nadbytočný.

42. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

43. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

44. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (1) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. (2)

45. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď vo výroku II. priznal plne úspešnému žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% trov konania, keď nezistil žiaden dôvod pre aplikáciu § 257 CSP. O výške náhrady trov konania žalovaného bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.